

การสื่อสารภายใต้มิติความหลากหลายทางวัฒนธรรม ตามแนวคิด Geert Hofstede Communication through Multi-Cultural Dimensions of Geert Hofstede

พัชรภา เอื้ออมรวนิช (Patcharapa Euamornvanich)*

บทคัดย่อ

สังคมในปัจจุบันนั้น เป็นสังคมที่อยู่ท่ามกลางการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม โดยวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่มีความซับซ้อนและมีความสำคัญต่อการสื่อสารของมนุษย์ทุกคน ในขณะที่เราสื่อสารกับบุคคลอื่นนั้น บุคคลแต่ละคนก็จะมีวัฒนธรรมที่สั่งสมมาจากการเรียนรู้ในบริบทสภาพแวดล้อมที่ตนเองอาศัยอยู่ ดังนั้น การสื่อสารร่วมกับบุคคลที่มาจากวัฒนธรรมที่มีความแตกต่างกันนั้น ย่อมจะต้องมีการเรียนรู้ถึงความแตกต่างทางวัฒนธรรมของคู่สื่อสาร ทั้งนี้เพื่อความสำเร็จในการสื่อสาร การนำเสนอบทความนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อทบทวน และทำความเข้าใจในเชิงลึกเกี่ยวกับประเด็นที่สำคัญในแง่ของการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมใน 2 มิติ คือ 1. ประวัติความเป็นมา ความสำคัญ และความหมายของการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม และ 2. บริบทความหลากหลายทางวัฒนธรรม ผู้เขียนได้ใช้กรอบความหลากหลายทางวัฒนธรรมตามแนวคิดของ Geert Hofstede ที่แบ่งมิติความหลากหลายทางวัฒนธรรมที่แสดงให้เห็นถึงความชัดเจนของวัฒนธรรมที่แตกต่างกันของแต่ละชาติ

คำสำคัญ: การสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม, วัฒนธรรม, ความหลากหลายทางวัฒนธรรม

* หลักสูตรนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

Abstract

Nowadays, the communication between cultures is relatively crucial to all the people in the world. The cultural complexity plays an important role to the communication for mankind. During the communication among people, they also have their own cultures accumulated from their own experiences and surrounding circumstances. Thus, to achieve the communication between people with different culture, it is necessary to learn and understand of other cultures. The main purpose of this article is to review and to understand about issues concerning history, the importance of intercultural communication, its definition as well as cultural dimensions. Concept of cultural dimensions of Geert Hofstede could be defined as the dimensions of culture to reflect the clarity of the distinct culture from different nations.

Keywords: Intercultural Communication, Culture, Cultural Dimensions

บทนำ

สังคมในปัจจุบันเป็นสังคมยุคโลกาภิวัตน์ที่สังคมโลกแคบลงจนเป็นสังคมที่อยู่ท่ามกลางการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม การเกิดขึ้นของระบบเทคโนโลยีทางด้านการสื่อสารที่มีความทันสมัย ทำให้มนุษย์มีโอกาสดูที่ต้องติดต่อสื่อสารกับบุคคลที่มีพื้นฐานทางวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน (Jiang, 2006, p. 407) ระบบการสื่อสารรวมถึงวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับชีวิตของผู้คนในยุคปัจจุบัน จนหลอมรวมกลายเป็นหนึ่งเดียวกัน การสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมจึงเป็นเหมือนกิจกรรมที่มีบทบาทสำคัญ และเป็นส่วนหนึ่งในการสื่อสารของมนุษย์ยุคปัจจุบันอย่างไม่อาจปฏิเสธได้ บุคคลที่มาจากวัฒนธรรมที่มีความแตกต่างกัน ย่อมจะต้องมีพื้นฐานทางวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน และมีการแสดงออกซึ่งพฤติกรรมต่าง ๆ แตกต่างกันไป (Dahl, 2005, p. 8) ดังนั้นการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมจึงมีผลต่อการสื่อสาร โดยมนุษย์ต้องทำความเข้าใจกับพื้นฐานทางวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ซึ่งมีบทบาทในการช่วยลดความเข้าใจผิดในการสื่อสาร (Inoue, 2007, p. 1) และ

เป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้มนุษย์เข้าใจถึงความแตกต่างที่เกิดขึ้นจากการแสดงออกซึ่งพฤติกรรมของบุคคลที่เราสื่อสารด้วย (Baric-Miric, 2008, p. 8) ดังที่ Edward T. Hall (1959 cited in Gudykunst & Kim, 1984, 1992, p. 12) ได้กล่าวไว้ว่า วัฒนธรรมคือการสื่อสาร การสื่อสารคือวัฒนธรรม

จากที่การสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมได้เข้ามามีบทบาทอย่างมากกับชีวิตมนุษย์ในปัจจุบัน และพบว่า มีนักวิจัยทำการวิจัยที่เกี่ยวกับการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมในประเด็นต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น อาทิเช่น งานวิจัยเกี่ยวกับความสามารถในการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม (Deardoff, 2006; Gibson & Zhong, 2005; Briguglio, 2009, etc.) งานวิจัยเกี่ยวกับการปรับตัวระหว่างวัฒนธรรม (Brein & David, 1971, etc) หรืองานวิจัยเกี่ยวกับการลดความไม่มั่นใจในการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม (Kramer, 1993; Sanders & Wiseman, 1993; Atkins, 2000, etc) ซึ่งจะเห็นได้ว่า งานวิจัยเกี่ยวกับการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมส่วนใหญ่เป็นของนักวิจัยชาวตะวันตกแทบทั้งสิ้น

แต่ในปัจจุบันนี้ก็กลับพบว่า งานวิจัยการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมนั้นกำลังได้รับความสนใจมากขึ้นจากนักวิชาการที่ไม่ใช่เฉพาะนักวิจัยจากทางฝั่งยุโรปเท่านั้น แต่หมายรวมถึงนักวิจัยจากในฝั่งเอเชียด้วย โดยนักวิจัยเอเชียจำนวนมากได้ศึกษาและมีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบริบทเอเชียเพิ่มมากขึ้น (Ishii, 2006, pp. 13-15) ในหลากหลายประเด็น อาทิเช่น งานวิจัยในประเด็นที่เกี่ยวกับการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม การปรับตัวระหว่างวัฒนธรรม (Chen, 1992; Shi, 2001; Ishii, 2006; Inoue, 2007; Hoon & Tomiko, 2008, etc) โดยนักวิจัยชาวเอเชียได้มีการนำเอากรอบทฤษฎีทางด้านการศึกษาการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมจากทางตะวันตกมาใช้ในการวิจัยเพื่อทำให้งานวิจัยมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น (Miike, 2002, p.4)

แต่ทั้งนี้จากการทบทวนทฤษฎีการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมนั้น พบว่า ยังไม่ได้มีการทบทวนหรือการศึกษาทฤษฎีในเชิงลึก โดยนักวิจัยส่วนใหญ่ได้มีการหยิบยกเอาทฤษฎีการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมมาใช้ในการวิจัย แต่บทความที่เกี่ยวข้องกับการทบทวนหรือการวิพากษ์ทฤษฎี พบว่ายังมีอยู่ไม่มากนัก จากการทบทวนแนวคิด ทฤษฎีการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมนั้น พบว่า กรอบแนวคิดหลักที่นักวิจัยทั้งชาวตะวันตกและเอเชียจำนวนมากได้นำเอามาเป็นหลักในการวิจัย

ด้านการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม คือ แนวคิดของ Geert Hofstede หนึ่งในนักทฤษฎีที่มีความเชี่ยวชาญและได้รับการยอมรับในประเด็นการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม โดยนักวิชาการที่ได้นำเอาแนวคิดของเขามาเป็นกรอบในการเขียนบทความทางวิชาการและการวิจัยเป็นจำนวนมาก อาทิเช่น งานวิจัยของ Thomas J.Knutson (2005), Stephen Dahl (2005), Andres Felipe Molina (2005), William B.Gudykunst (2005), Claudio Baraldi (2006), Ming-Yi Wu (2006), Tony Fang (2003, 2010) เป็นต้น

ดังนั้น วัตถุประสงค์หลักของงานทบทวนวรรณกรรม และทฤษฎี แนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมขึ้นนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อทำการทบทวนและทำความเข้าใจเกี่ยวกับประเด็นที่สำคัญในแง่ของการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม ใน 2 มิติ คือ 1. ประวัติความเป็นมา ความสำคัญ และความหมายของการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม และ 2. ความหลากหลายทางวัฒนธรรม ซึ่งบทความนี้มีพื้นฐานของการทบทวนจากบทความ งานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม รวมทั้งงานเขียนของ Geert Hofstede ซึ่งเป็นนักทฤษฎีที่มีความเชี่ยวชาญและได้รับการยอมรับจากนักวิชาการในการนำแนวคิด ทฤษฎีไปใช้ในการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม ทั้งนี้เพื่อให้ผู้ที่สนใจการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมได้เกิดความเข้าใจในเชิงลึกถึงความสำคัญของการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม

ความเป็นมาของการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม

การนิยามคำว่า การสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมได้ถูกนำมาใช้ครั้งแรกโดย Edward T. Hall ซึ่งได้ตีพิมพ์เผยแพร่ในหนังสือชื่อ The Silent Language โดย Hall เติบโตขึ้นมาท่ามกลางสภาพสังคมที่ต้องพบเจอกับความหลากหลายทางวัฒนธรรม ซึ่งมีส่วนทำให้เขาเกิดความสนใจในปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม และได้มีงานเขียนที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมหลายเล่ม อาทิเช่น The Silent Language, The Hidden Dimension และ Beyond Culture (Rogers, Hart & Miike, 2002, pp. 3-5)

ในการศึกษาเรื่องของการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมนั้น Leed – Hurwitz (1990 cited in Rogers, Hart & Miike, 2002 , p. 8) ได้กล่าวว่า เรื่องราวของการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมนั้น ได้เริ่มต้นมาจาก Foreign Service Institute โดยแนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมที่มีการนำมาใช้ประโยชน์กันในปัจจุบันนั้น ได้มีการศึกษามาแล้วว่าทศวรรษจากนักวิชาการที่มีความรู้ความสามารถในสมัยที่ Foreign Service Institute มีความรุ่งเรืองมากที่สุดในช่วงปี ค.ศ. 1951-1955 โดยทฤษฎีการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมได้เริ่มต้นศึกษาอย่างจริงจังเมื่อ 20 ปีที่แล้วในประเทศสหรัฐอเมริกา ในช่วงเริ่มต้นของทฤษฎีนั้น ได้ให้ความสำคัญกับการสื่อสารระหว่างบุคคลที่มาจากวัฒนธรรมที่แตกต่างกันในประเทศสหรัฐอเมริกา (Gudykunst, 1983 cited in Gudykunst, 2005, p. 61) ซึ่งการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมในยุคเริ่มแรกนั้น ได้ทำการสื่อสารกันเฉพาะในกลุ่มนักบวช นักธุรกิจที่มีความร่ำรวย นักข่าวชาวต่างชาติ และกลุ่มนักการเมืองแค่นั้น บางกลุ่มเท่านั้น แต่ในปัจจุบันนี้เมื่อมีพัฒนาการทางเทคโนโลยีเกิดขึ้น มีการเคลื่อนย้ายประชากรจากทั่วทุกมุมโลกเพิ่มมากขึ้น การสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมจึงเป็นเรื่องที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้อีกต่อไป อีกทั้งเหตุการณ์เมื่อวันที่ 11 กันยายน 2001 ได้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการรับรู้ในเรื่องของวัฒนธรรมเกิดขึ้นโดยประเทศสหรัฐอเมริกาได้ค้นพบว่า ตนเองไม่ได้เป็นที่ชื่นชอบของประเทศอื่น ๆ ในโลก และยังคงค้นพบอีกว่าประชาชนชาวอเมริกันมีความรู้ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับศาสนาอิสลาม และประเทศที่นับถือศาสนาอิสลามน้อยมาก ดังนั้น การสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมจึงได้เข้ามาเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งของชีวิต เนื่องจากการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมนั้นจะมีส่วนสำคัญในการช่วยให้บุคคลเกิดการรับรู้ในวัฒนธรรมอื่นที่มีความแตกต่างได้ (Pearson, Nelson, Tisworth & Harter, 2003, pp. 210 - 211) โดยจะต้องเคารพวัฒนธรรมของคู่สื่อสาร ซึ่งอาจจะมีประสบการณ์ในโลกที่เขาอาศัยอยู่ และเป็นไปไม่ได้ที่เราจะปฏิเสธประสบการณ์เหล่านั้นในการสื่อสาร (Berger & Luckmann, 1966 cited in Jensen, 2003, 2004, p. 6) ซึ่งการทำความเข้าใจในวัฒนธรรมของคู่สื่อสารนั้น จะมีส่วนช่วยให้การสื่อสารประสบความสำเร็จไปได้ด้วยดี

การสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม เป็นความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล กระบวนการทางสัญลักษณ์ที่รวมเอาลักษณะของความหมายระหว่างบุคคลที่มาจากวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน โดยควรมองการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมเหมือนกับกระบวนการพูดซึ่งมองคนทั้ง 2 ฝ่ายเป็นทั้งผู้ส่งสารและผู้รับสาร (Gudykunst & Kim, 1984, 1992, pp. 13-14) ซึ่งไม่ได้เกิดขึ้นเฉพาะการสื่อสารระหว่างบุคคลเท่านั้น แต่ยังเป็นการสื่อสารที่เกิดขึ้นระหว่างกลุ่มที่มีตัวตนทางวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน (Jandt, 2004, p. 39) โดยการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับการรับรู้ อารมณ์ และกระบวนการแสดงออกซึ่งพฤติกรรมในการมีปฏิสัมพันธ์ทั้งการส่งข่าวสารและการรับข่าวสารทั้งที่เป็นวัจนภาษาและอวัจนภาษาระหว่างบุคคลที่มีพื้นฐานทางวัฒนธรรมที่มีความแตกต่างกัน ในการสื่อสารระหว่างบุคคล กลุ่ม องค์กร หรือการสื่อสารในบริบทสาธารณะ (Ishii, 2006, p. 13)

มิติความหลากหลายทางวัฒนธรรม

ในการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมนั้น ความหลากหลายทางวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่ไม่ควรมองข้าม โดยวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่มีความซับซ้อน ในขณะที่เราทำการสื่อสารแต่ละคนก็จะมีวัฒนธรรมที่สั่งสมมาจากการเรียนรู้ในบริบทสภาพแวดล้อมของตนเอง ดังนั้น การสื่อสารกับบุคคลที่มาจากวัฒนธรรมที่มีความแตกต่างกันนั้น ย่อมจะต้องมีการเรียนรู้ถึงความแตกต่างทางวัฒนธรรมของคู่สื่อสาร โดยการเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมของคู่สื่อสาร ไม่จำเป็นจะต้องเกิดขึ้นกับบุคคลที่มาจากคนละประเทศเพียงอย่างเดียวเท่านั้น การสื่อสารกับคนภายในประเทศเดียวกัน หรือแม้กระทั่งการสื่อสารกับสมาชิกในองค์กรเดียวกันก็อาจจะมี ความแตกต่างทางวัฒนธรรมได้เช่นเดียวกัน ซึ่งความแตกต่างทางวัฒนธรรมนั้น หมายรวมถึง ความแตกต่างทางภูมิภาค จริยธรรม ศาสนา เพศ ยุคสมัย และชนชั้น (Hofstede & Hofstede, 2005, p. 34) โดยคู่สื่อสารสามารถเรียนรู้ระบบพื้นฐานทางวัฒนธรรมได้จากการสังเกตซึ่งหมายรวมถึงข้อเท็จจริงทางวัฒนธรรม สถาบันทางธุรกิจ การแต่งงานและครอบครัว องค์กรทางสังคม ภาษา การทหาร เพศ และกฎหมาย โดยกิจกรรมทั้งหมดนี้สามารถสะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรมของแต่ละคนได้ (Hall, 1976, 1981, p. 106)

การนิยามความหมายของคำว่าวัฒนธรรม ได้มีการนำมาตีความกันในแนวทางที่หลากหลาย ดังตัวอย่างเช่น

Herskovitz (1955 cited in Gudykunst & Kim, 1984, 1992, p. 12) ได้กล่าวว่า วัฒนธรรมคือ ทุกสิ่งทุกอย่างที่มนุษย์กระทำ

Hall (1959 cited in Gudykunst & Kim, 1984, 1992, p. 12) ได้กล่าวว่า วัฒนธรรมคือ การสื่อสาร และการสื่อสารคือ วัฒนธรรม โดยวัฒนธรรมเป็นสภาพแวดล้อมของบุคคล ซึ่งไม่ใช่มีเพียงแค่มุมเดียวในชีวิตเท่านั้น แต่ยังหมายรวมถึงลักษณะเฉพาะที่แสดงให้เห็นว่า บุคคลมีการแสดงออกซึ่งพฤติกรรมอย่างไร มีแนวทางในการคิด การเคลื่อนไหว หรือการแก้ไขปัญหาอย่างไร (Hall, 1976, 1981, p. 16)

Geert Hofstede (Hofstede & Hofstede, 2005, p. 4) ได้กล่าวว่า วัฒนธรรมนั้นเป็นปรากฏการณ์ของกลุ่ม เพราะอย่างน้อยก็เป็นการแบ่งปันกันระหว่างบุคคลที่อาศัยหรือเคยอาศัยอยู่ในสภาพแวดล้อมเดียวกันที่มีการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน โดยวัฒนธรรมนั้นต้องเกิดจากการเรียนรู้ไม่ได้เป็นสิ่งที่ติดตัวบุคคลมาตั้งแต่กำเนิด

จากนิยามความแตกต่างของวัฒนธรรมจากนักวิชาการที่เกี่ยวข้อง สามารถสรุปได้ว่า วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่สั่งสมมาจากการเรียนรู้ของมนุษย์ทุกคน ดังนั้นเมื่อบุคคลต้องสื่อสาร ความแตกต่างทางวัฒนธรรมจึงเป็นประเด็นที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ในการสื่อสาร หากต้องการที่จะประสบความสำเร็จทางการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมนั้น ก่อนอื่นบุคคลควรจะมีการเรียนรู้และทำความเข้าใจถึงวัฒนธรรมที่มีความหลากหลายแตกต่างกันของคู่สื่อสารก่อน

Geert Hofstede นักมานุษยวิทยาที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านการศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมชาติและวัฒนธรรมองค์กร ชาวเนเธอร์แลนด์ ผู้ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับเรื่องอิทธิพลของวัฒนธรรมชาติต่อพฤติกรรมมาเป็นเวลานาน (Molina, 2005, p. 3) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความแตกต่างทางวัฒนธรรม ซึ่งผลการศึกษาศาสามารถแบ่งมิติความหลากหลายทางวัฒนธรรมไว้ดังนี้ (Hofstede & Hofstede, 2005, pp. 45-238)

1. Power Distance สามารถอธิบายได้ว่า สมาชิกในสถาบันและองค์กรในประเทศที่มีอำนาจน้อย ยอมรับว่าอำนาจมีความไม่เท่าเทียมกันในสังคม โดยสถาบันเป็นองค์ประกอบพื้นฐานของสังคม ดังเช่น สถาบันครอบครัว โรงเรียน

ชุมชน ส่วนองค์กรนั้นเป็นสถานที่ที่ซึ่งบุคคลกำลังทำงานอยู่ด้วย โดยความไม่เท่าเทียมกันในสังคมนั้นจะเกิดขึ้นอย่างชัดเจนในระดับชนชั้นทางสังคมที่มีความแตกต่าง ทั้งชนชั้นสูง ชนชั้นกลาง และชนชั้นล่าง โดยความแตกต่างทางชนชั้นนั้นเป็นทางผ่านและโอกาสที่สร้างข้อได้เปรียบทางสังคมให้กับบุคคล โดยความแตกต่างในเรื่องของ power distance ในสังคมนั้นสามารถแบ่งออกได้เป็น

1.1 Large Power Distance โดยส่วนใหญ่แล้วสังคมที่มีลักษณะดังกล่าวนี้ จะเป็นประเทศยากจนที่มีกลุ่มชนชั้นกลางน้อย เป็นสังคมที่อำนาจอยู่เหนือสิทธิ บุคคลที่มีอำนาจจะเป็นบุคคลที่มีสิทธิและเป็นคนดี โดยความเชื่อวชาญ ความมั่งคั่ง อำนาจ และสถานภาพเป็นสิ่งที่อยู่คู่กันตลอด ความไม่เท่าเทียมกันในสังคมเป็นสิ่งที่ยอมรับได้ คนที่มีอำนาจน้อยต้องพึ่งพาอาศัยบุคคลอื่น โดยประเทศที่มีลักษณะดังกล่าว เช่น ประเทศมาเลเซีย สโลวาเกีย กัวเตมาลา ปานามา ฟิลิปปินส์ เป็นต้น

1.2 Small Power Distance ประเทศที่มีลักษณะสังคมดังกล่าวนี้ ส่วนใหญ่จะเป็นประเทศที่มีความร่ำรวยและมีกลุ่มชนชั้นกลางเป็นจำนวนมาก การใช้อำนาจอยู่ภายใต้หลักของกฎหมาย โดยเรื่องของความเชื่อวชาญ ความมั่งคั่ง อำนาจ และสถานภาพไม่จำเป็นจะต้องเป็นสิ่งที่อยู่คู่กันตลอด วัฒนธรรมในรูปแบบดังกล่าวมีความเท่าเทียมกันในสิทธิเสรีภาพ ความไม่เท่าเทียมกันในสังคมมีน้อย ความสัมพันธ์ในสังคมจะอยู่ภายใต้ความเอาใจใส่ซึ่งกันและกัน มีความเป็นอิสระต่อกันระหว่างบุคคลที่มีอำนาจน้อยกับบุคคลที่มีอำนาจมาก โดยประเทศที่มีลักษณะดังกล่าว เช่น ออสเตรเลีย อิสราเอล เดนมาร์ก นิวซีแลนด์ เยอรมนี สวิตเซอร์แลนด์ เป็นต้น

2. Individualist & Collectivist ในสังคมที่มีวัฒนธรรมที่แตกต่างกันย่อมส่งผลต่อรูปแบบการสื่อสารที่แตกต่างกันด้วย โดยกลุ่มสังคมกลุ่มแรกในชีวิตของมนุษย์นั้นคือ ครอบครัว ซึ่งแน่นอนว่าการอบรมเลี้ยงดูในแต่ละครอบครัวนั้น ย่อมทำให้บุคคลเกิดการเรียนรู้ในสภาพแวดล้อมที่ตนเองเติบโตมา โดยครอบครัวบางครอบครัวได้สั่งสอนเลี้ยงดูให้บุคคลรู้จักการช่วยเหลือตนเองตั้งแต่เด็ก ในขณะที่ครอบครัวในบางวัฒนธรรมได้สั่งสอนให้มีการพึ่งพาอาศัยและให้ความเคารพกับสมาชิกคนอื่น ๆ ในครอบครัว เป็นต้น ซึ่งวัฒนธรรมในรูปแบบดังกล่าวนี้นี้ Gudykunst & Ting-Toomey

(1988 cited in Hofstede & Hofstede, 2005, p. 4) ได้กล่าวว่าเป็นมิติทางวัฒนธรรมที่เหมือนกันกับระบบทางวัฒนธรรมของ Edward T.Hall ในส่วนของ High Context Culture และ Low Context Culture ซึ่งสามารถแบ่งออกได้ดังนี้

2.1 Individualist เป็นสังคมที่คนเติบโตขึ้นมาจากวัฒนธรรมที่ให้ความสำคัญกับเรื่องตนเองและครอบครัว โดยไม่สนใจบุคคลที่อยู่รอบข้าง เด็กในวัฒนธรรมดังกล่าวจะถูกสอนให้คิดถึงแต่ตนเอง การสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลต่าง ๆ จะต้องเกิดขึ้นด้วยความสมัครใจของตนเอง สังคมมีบริบททางการสื่อสารเป็นแบบ Low context communication ที่ซึ่งข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ มีความชัดเจนไม่จำเป็นต้องอาศัยการตีความมาก สิทธิของทุกคนมีความเท่าเทียมกัน โดยประเทศที่มีวัฒนธรรมในลักษณะดังกล่าว เช่น สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย สหราชอาณาจักร เนเธอร์แลนด์ ฮังการี เป็นต้น

2.2 Collectivist เป็นสังคมที่คนจะถูกเลี้ยงดูมาในรูปแบบของครอบครัว มีความเป็นกลุ่ม ต้องได้รับการปกป้องจากกลุ่ม และต้องมีความซื่อสัตย์ต่อกลุ่มของตนด้วย เด็กถูกสอนมาให้คิดถึงคนอื่น ๆ นอกจากเรื่องของตนเอง สังคมมีบริบททางการสื่อสารแบบ High context communication ที่ซึ่งข้อมูลข่าวสารในลักษณะของการพูดหรือการเขียนมีน้อย เนื่องจากข้อมูลข่าวสารนั้น จะปรากฏชัดอยู่ในสภาพแวดล้อมทางกายภาพหรือการรับรู้ของบุคคล ให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ โดยความสัมพันธ์มาก่อนหน้าที่ การแสดงออกซึ่งความคิดเห็นใด ๆ นั้นจะตั้งอยู่บนพื้นฐานของกลุ่ม ชีวิตความเป็นส่วนตัวจะมีความเกี่ยวข้องกับกลุ่ม สิทธิของแต่ละบุคคลจะมีความแตกต่างกันในกลุ่ม ซึ่งประเทศที่มีวัฒนธรรมในลักษณะดังกล่าว เช่น อินโดนีเซีย กัวเตมาลา ปากีสถาน ไทย เกาหลีใต้ เป็นต้น

3. Masculinity & Femininity ในทุก ๆ สังคมบนโลกใบนี้มีทั้งผู้ชายและผู้หญิงที่ซึ่งมีความแตกต่างกันตามลักษณะทางกายภาพเหมือนกันทั่วโลก แต่ความแตกต่างในเรื่องของบทบาท พฤติกรรมที่เหมาะสมระหว่างผู้ชายและผู้หญิงในแต่ละวัฒนธรรมนั้นมีความแตกต่างกัน สังคมในโลกใบนี้มีลักษณะเป็นสังคมที่แบ่งแยกวัฒนธรรมในเรื่องของบทบาททางเพศ โดยสังคมมีทั้งประเพณีเก่าแก่ที่สืบทอดต่อกันมา และความทันสมัยในยุคปัจจุบันที่ซึ่งมีส่วนต่อบทบาททางเพศในสังคม โดยความแตกต่างของบทบาททางเพศในสังคมนั้น สามารถแบ่งออกได้ดังนี้

3.1 Masculinity จะให้ความสำคัญความท้าทาย การหารายได้ การยอมรับ และความก้าวหน้า ผู้ชายควรมีความมั่นใจ มีความทะเยอทะยาน เด็ดขาด มีความรับผิดชอบ ในขณะที่ผู้หญิงควรมีความอ่อนโยน และรักษาไว้ซึ่งความสัมพันธ์ ในครอบครัวที่มีลักษณะวัฒนธรรมในรูปแบบดังกล่าวนั้น ผู้เป็นพ่อจะอยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริง ในขณะที่ผู้เป็นแม่จะอยู่บนพื้นฐานของความรู้สึก ผู้หญิงสามารถร้องไห้ได้ ในขณะที่ผู้ชายร้องไห้ไม่ได้ โอกาสที่ผู้หญิงจะได้ทำงานเป็นผู้เชี่ยวชาญในวิชาชีพมีน้อย โดยประเทศที่มีวัฒนธรรมในรูปแบบดังกล่าว เช่น สโลวาเกีย ญี่ปุ่น ฮังการี ออสเตรเลีย เวเนซุเอลา เป็นต้น

3.2 Femininity ความสัมพันธ์และคุณภาพชีวิตเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ ทั้งผู้ชายและผู้หญิงควรจะมีทัศนคติ มีความอ่อนโยนและให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์และคุณภาพชีวิต อีกทั้งยังต้องมีความรับผิดชอบ มีความทะเยอทะยาน และมีความเด็ดขาด ในครอบครัวทั้งผู้เป็นพ่อและแม่จะอยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริงและความรู้สึก เด็กทั้งผู้ชายและผู้หญิงสามารถร้องไห้ได้ ผู้หญิงสามารถทำงานเป็นผู้เชี่ยวชาญในวิชาชีพได้ โดยประเทศที่มีวัฒนธรรมในรูปแบบดังกล่าว เช่น สวีเดน นอร์เวย์ เนเธอร์แลนด์ เดนมาร์ก สโลวีเนีย เป็นต้น

4. Uncertainty Avoidance เป็นส่วนที่มีความเกี่ยวข้องกับมนุษย์ โดยมนุษย์จะต้องพบเจอกับเหตุการณ์ที่อาจจะก่อให้เกิดความไม่มั่นใจ ซึ่งความไม่มั่นใจนั้นเป็นบ่อเกิดของความกังวลใจ และแน่นอนว่าคุณคนจะแสดงออกถึงความไม่มั่นใจในรูปแบบที่แตกต่างกัน ซึ่งสังคมในทุก ๆ สังคมจะพัฒนาแนวทางในการบรรเทาความกังวลใจ โดย Uncertainty Avoidance นั้นสามารถนิยามได้ว่าเป็นขอบเขตที่ซึ่งสมาชิกของวัฒนธรรมในสังคมรู้สึกเป็นกังวลกับความกลัว หรือความไม่รู้ในสถานการณ์หนึ่ง ๆ ซึ่งระดับความไม่มั่นใจนั้นสามารถแบ่งออกได้เป็น

4.1 Strong Uncertainty Avoidance ความไม่มั่นใจเป็นสิ่งที่ติดตัวบุคคลมาตั้งแต่เกิด คนในสังคมจะมีความเครียดและความกังวลใจสูง โดยการพบเจอกับสถานการณ์ที่ต่างต่างนั้นเป็นเรื่องที่อันตราย ชีวิตในครอบครัวจะมีแต่ความตึงเครียด บุคคลที่มาจากวัฒนธรรมดังกล่าว จะมีลักษณะก้าวร้าว หวาดระแวง มีความกังวลต่อเรื่องของสุขภาพและเงินทอง คนในวัฒนธรรมดังกล่าวจะมีความสนใจในเรื่องของการเมืองน้อย มีความเชื่อถือนักการเมืองและข้าราชการของประเทศ

น้อย โดยประเทศที่มีวัฒนธรรมในรูปแบบดังกล่าว เช่น กรีซ โปรตุเกส กัวเตมาลา อุรุกวัย เบลเยียม เป็นต้น

4.2 Weak Uncertainty Avoidance มองว่าความไม่มั่นใจเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตและสามารถยอมรับมันได้เมื่อต้องพบเจอ สถานการณ์ที่มีความแตกต่าง เป็นสิ่งที่น่าสนใจ ชีวิตในครอบครัวมีความผ่อนคลาย บุคคลที่มาจากวัฒนธรรมดังกล่าวจะมีลักษณะเป็นคนเรียบง่าย กฎเกณฑ์ในสังคมจะมีความยืดหยุ่น มีการเปิดรับข่าวสารจากเทคโนโลยีใหม่ ๆ อย่างรวดเร็ว โดยประเทศที่มีวัฒนธรรมในรูปแบบดังกล่าว เช่น สิงคโปร์ จาไมกา เดนมาร์ก สวีเดน ฮองกง เป็นต้น

5. Long and Short Term Orientation ในส่วนของมิติความหลากหลายทางวัฒนธรรมในมิติที่ 5 นั้น เป็นมิติที่ Hofstede ได้เพิ่มเติมขึ้นมาในภายหลัง จากการที่ทำงานร่วมกับ Michael Bond (1987 cited in Knutson 2005, p. 9) และได้พบว่ามิติทางวัฒนธรรมของ Hofstede บางมิตินั้น สามารถอธิบายได้เฉพาะวัฒนธรรมของชาวตะวันตกเท่านั้น เขาจึงได้เพิ่มเติมมิติดังกล่าวขึ้น เพื่อแทนที่มิติในเรื่องของ Uncertainty avoidance ที่พบว่า ไม่มีความชัดเจนมากนักในสังคมเอเชีย และเป็นมิติที่มีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับแนวคิดเฉพาะของชาวเอเชีย ซึ่งเชื่อมโยงกับประเด็นเรื่องของ Confucius (Dahl, 2005, p. 13) โดยมิติความหลากหลายทางวัฒนธรรมในมิตินี้สามารถแบ่งออกได้เป็น

5.1 Long-Term Orientation มีความเกี่ยวข้องกับการประกอบความดีงาม เพื่อประโยชน์ในอนาคต มีความประหยัด มีความเชื่อในเรื่องโชคลาง การแต่งงานเป็นเรื่องของการปฏิบัตินิยม การอยู่ภายใต้กฎหมายเป็นเรื่องปกติ ความอ่อนน้อม ถ่อมตนควรจะเกิดขึ้นทั้งกับผู้ชายและผู้หญิง ช่วงเวลาที่มีความสุขคือ ช่วงที่อายุมากขึ้น เวลาพักผ่อนไม่ใช่สิ่งที่มีความสำคัญ ให้ความสำคัญกับผลกำไรในระยะยาว ให้ความสำคัญกับคุณงามความดี สิ่งที่ดีและไม่ดีที่เกิดขึ้นนั้นขึ้นอยู่กับโชคลาง ถ้าสิ่งหนึ่งสิ่งใดถูกต้องไม่ได้หมายความว่าสิ่งที่อยู่ตรงข้ามจะผิดเสมอไป โดยประเทศที่มีวัฒนธรรมในรูปแบบดังกล่าว เช่น จีน ฮองกง ไต้หวัน ญี่ปุ่น เวียดนาม เป็นต้น

5.2 Short-Term Orientation มีความเกี่ยวข้องกับความดีงามในอดีต และปัจจุบัน เคารพประเพณี รักษาหน้าตา การแต่งงานเป็นเรื่องของศีลธรรม มีปัญหาเกี่ยวกับการอยู่ภายใต้กฎหมาย ความอ่อนน้อมถ่อมตนเป็นเรื่องสำหรับผู้หญิง

เท่านั้น ช่วงเวลาที่ไม่มีความสุขคือ ช่วงที่อายุมากขึ้น เวลาพักผ่อนเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ ให้ความสำคัญกับผลกำไรในระยะสั้น รางวัลได้ตามความสามารถ ให้ความสำคัญกับความเป็นจริง และมีแนวทางมากมายในการอธิบายว่าสิ่งใดดี สิ่งใดไม่ดี ถ้าสิ่งหนึ่งสิ่งใดถูกต้องหมายความว่าสิ่งที่อยู่ตรงข้ามผิด โดยประเทศที่มีวัฒนธรรมในรูปแบบดังกล่าว เช่น ปากีสถาน เซด ไนจีเรีย สเปน ฟิลิปินส์ เป็นต้น

6. Indulgence & Restraint สำหรับมิติความหลากหลายทางวัฒนธรรม ในมิติที่ 6 นั้น เป็นมิติที่ Hofstede ได้เพิ่มเติมขึ้นมาจากการที่ทำงานร่วมกับ Michael Minkov และเป็นมิติที่เพิ่มเติมลงในหนังสือเมื่อปี 2010 โดยมีมิติทางวัฒนธรรมดังกล่าว มุ่งเน้นไปที่การวิจัยเกี่ยวกับความสุขของบุคคลที่ไม่ได้มีการเชื่อมโยงถึงมิติทางวัฒนธรรมทั้ง 5 ด้านก่อนหน้านี้ สามารถแบ่งออกได้เป็น (Hofstede, 2011, pp. 15-16)

6.1 Indulgence ประเทศที่มีมิติทางวัฒนธรรมดังกล่าวจะมีความสุขมาก มีอิสระในการแสดงออกซึ่งความคิดเห็นต่าง ๆ ให้ความสำคัญกับการพักผ่อน จดจำแต่เรื่องที่ดี กิจกรรมของบุคคลส่วนใหญ่จะมีความเกี่ยวข้องกับกีฬา ในประเทศที่มีอาหารเพียงพอ บรรทัดฐานเกี่ยวกับเรื่องเพศสามารถยืดหยุ่นได้ คนในสังคมมีอิสระในการตัดสินใจ และการแสดงออกซึ่งความรู้สึกต่าง ๆ โดยประเทศที่มีมิติทางวัฒนธรรมดังกล่าว ได้แก่ อเมริกาเหนือ และอเมริกาใต้ ยุโรปตะวันตก และส่วนหนึ่งของแอฟริกากลาง

6.2 Restraint ประเทศที่มีมิติทางวัฒนธรรมดังกล่าวจะมีความสุขน้อย สิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิตไม่ใช่สิ่งที่ตนเองเป็นคนทำ ไม่มีอิสระในการแสดงออกซึ่งความคิดเห็น มีกฎเกณฑ์ในสังคมไม่ให้ความสำคัญกับการพักผ่อน คนในสังคมไม่ให้ความสำคัญกับการเล่นกีฬา บรรทัดฐานเกี่ยวกับเรื่องเพศเป็นเรื่องที่เคร่งครัด ไม่สามารถยืดหยุ่นได้ คนในสังคมถูกควบคุมพฤติกรรมต่าง ๆ ด้วยกฎเกณฑ์ต่าง ๆ โดยประเทศที่มีมิติทางวัฒนธรรมดังกล่าว ได้แก่ ยุโรปตะวันออก เอเชีย และประเทศในภูมิภาคมุสลิม

จากมิติความหลากหลายทางวัฒนธรรมของ Hofstede ที่ได้กล่าวไปแล้วนั้น จะเห็นได้ว่าวัฒนธรรมมีมิติที่มีความแตกต่างหลากหลาย โดยลักษณะเด่นในแนวคิด มิติความหลากหลายทางวัฒนธรรมของ Hofstede ที่เห็นได้อย่างชัดเจน คือ การพัฒนา

มิติความหลากหลายทางวัฒนธรรมเพิ่มเติมเพื่อให้มีความทันสมัย สอดคล้องกับ ความหลากหลายของวัฒนธรรมในโลกปัจจุบัน เห็นได้จากมิติ Long and Short Term Orientation และ Indulgence & Restraint ที่ได้ถูกเพิ่มเติมมาในภายหลัง สะท้อนให้เห็นว่า Hofstede ได้มีการศึกษาถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรม ในมุมมองที่กว้างมากขึ้น มีส่วนช่วยให้ผู้ที่สนใจศึกษางานด้านความหลากหลาย ทางวัฒนธรรม สามารถมองเห็นทิศทางของความหลากหลายทางวัฒนธรรมได้ ชัดเจนขึ้น และสามารถนำไปต่อยอดในงานวิชาการต่าง ๆ ได้ เห็นได้จากการที่มี นักวิชาการได้นำเอาแนวคิดของ Hofstede มาเป็นแนวคิดหลักเพื่อศึกษา ทำความ เข้าใจถึงมิติความหลากหลายทางวัฒนธรรม อาทิเช่น Thomas J. Knutson (2005), ธนกฤต สังข์เฉย (2555), เอกสิทธิ์ เข้มงวด (2557), พัชราภา เอื้ออมรวณิช (2558) เป็นต้น ซึ่งนักวิชาการที่สนใจศึกษาถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมสามารถ นำเอาแนวคิดนี้ไปประยุกต์ เพื่อทำการศึกษาถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรม ในบริบทสังคมของแต่ละชาติที่แตกต่างกันออกไปได้ แต่ทั้งนี้งานของ Hofstede ก็ยังมีจุดที่เป็นข้อจำกัด ในประเด็นที่เขาได้ทำการศึกษาคความหลากหลายทาง วัฒนธรรมในภาพรวมของแต่ละชาติ แต่ไม่ได้เจาะลึกถึงความหลากหลายทาง วัฒนธรรมภายในชาติ ซึ่งผู้สนใจศึกษางานด้านดังกล่าวต้องศึกษา ค้นคว้าจาก แหล่งข้อมูลอื่นมาประกอบเพิ่มเติม ทั้งนี้เนื่องจากในแต่ละชาติที่ถึงแม้จะเป็น ชาติเดียวกัน แต่ความหลากหลายทางวัฒนธรรมภายในชาติก็อาจมีได้ อาทิเช่น ในประเทศไทยที่คนในภาคเหนือและภาคใต้จะมีความหลากหลายทางวัฒนธรรม ที่แตกต่างกัน เป็นต้น ถึงแม้ว่างานของ Hofstede จะมีข้อจำกัดที่ไม่ได้เจาะลึกถึง ความหลากหลายทางวัฒนธรรมของแต่ละชาติ แต่นักวิชาการที่สนใจศึกษางาน เกี่ยวกับความหลากหลายทางวัฒนธรรม รวมถึงผู้คนในสาขาอาชีพต่าง ๆ ที่ต้อง พบเจอกับวัฒนธรรมที่หลากหลายก็สามารถนำเอาแนวคิดของเขามาใช้ในการศึกษา เรียนรู้ ทำความเข้าใจถึงพื้นฐานความหลากหลายทางวัฒนธรรมของแต่ละชาติ เพื่อปรับตัวอยู่ร่วมกับคนที่มาจากวัฒนธรรมที่หลากหลายได้อย่างราบรื่น

สรุป

งานเขียนเกี่ยวกับการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมขึ้นนี้ ได้สรุปให้เห็นว่าการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมนั้นมีความเป็นมาและความสำคัญอย่างไรกับสังคมโลกในปัจจุบัน รวมทั้งมิติความหลากหลายทางวัฒนธรรมนั้นประกอบไปด้วยมิติใดบ้าง ซึ่งแน่นอนว่าการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมจะประสบความสำเร็จไปไม่ได้ ถ้าหากคู่สื่อสารละเลยที่จะเรียนรู้และทำความเข้าใจในวัฒนธรรมซึ่งกันและกัน โดยผู้คนในหลากหลายสาขาอาชีพมีโอกาสที่จะพบเจอกับความหลากหลายทางวัฒนธรรมในชีวิตประจำวันได้ อาทิเช่น คนที่ทำงานในธุรกิจข้ามชาติ ผู้สื่อข่าวที่ต้องมีการปรับตัวเพื่อรับกับการเปิดประชาคมอาเซียน สถาบันการศึกษาที่มีการเปิดสอนในหลักสูตรนานาชาติ หรือนักวิชาการที่ทำการวิจัยเกี่ยวกับความหลากหลายทางวัฒนธรรม เป็นต้น ซึ่งผู้ที่สนใจในเรื่องความหลากหลายทางวัฒนธรรมสามารถศึกษาและนำเอามิติความหลากหลายทางวัฒนธรรมจากงานเขียนชิ้นนี้ ไปปรับใช้กับการสื่อสารในชีวิตประจำวัน เพื่อให้สามารถสื่อสารกับบุคคลที่มาจากวัฒนธรรมที่แตกต่างกันได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถประสบความสำเร็จในการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมร่วมกันได้

บรรณานุกรม

- ธนกฤต สังข์เฉย. (2555). ความแตกต่างทางมิติวัฒนธรรมกับพฤติกรรมนักท่องเที่ยว.
วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 31(5),
61-72.
- พัชราภา เอื้ออมรวิณิช. (2558). การศึกษาปัญหาการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมและ
แนวทางการปรับตัวของอาจารย์ต่างชาติกับนักศึกษาไทยในมหาวิทยาลัย
ราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- เอกสิทธิ์ เข้มงวด. (2557). การศึกษาเปรียบเทียบมิติทางวัฒนธรรมระหว่างไทย-ญี่ปุ่น
กรณีศึกษาบริษัทญี่ปุ่นในประเทศไทย: รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ: คณะ
บริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น.
- Atkins, A. (2000). *The Effects of Uncertainty Avoidance on Interaction in the
classroom*. Retrieved January 10, 2013, from [http://www.birmingham.
ac.uk/Documents/collegeartslaw/cels/essays/language/teaching/
Atkins1.pdf](http://www.birmingham.ac.uk/Documents/collegeartslaw/cels/essays/language/teaching/Atkins1.pdf)
- Bakic-Miric, N. (2008). Re-imagining Understanding of Intercultural
Communication, Culture and Culturing. *Journal of Intercultural
Communication*. issue 17. Retrieved December 20, 2012, from
<http://www.immi.se/intercultural/>
- Brein, M. & David, K.H. (1971). Intercultural Communication and the
adjustment of the sojourner. *Psychological Bulletin*, 76(3), 215-230.
- Briguglio, C. (2009). *Empowering students by developing their intercultural
communication competence : a two-way process*. Retrieved January
13, 2013, from [http://www.proceedings.com.au/isana/docs/2006/
Paper_briguglio.pdf](http://www.proceedings.com.au/isana/docs/2006/Paper_briguglio.pdf)
- Chen, G.M. (1992). A test of Intercultural Communication Competence.
Intercultural Communication Studies II. (2), 63-82.

- Dahl, S. (2005). *Intercultural Research: The Current State of Knowledge*. Retrieved December 15, 2012, from http://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=658202
- Deardoff, D.K. (2006). *Intercultural Competence-The key competence in the 21st Century ?*. Retrieved February 13, 2013, from http://www.bertelsmannstiftung.de/bst/de/media/xcms_bst_dms_18255_18256_2.pdf
- Fang, T. (2010). Asian management research needs more self-confidence : Reflection on Hofstede (2007) and beyond. *Asia Pacific Journal of Management*, (27), 155-170.
- Fang, T. (2003). A Critique of Hofstede's Fifth National Culture Dimension. *International Journal of Cross Cultural Management*, 3(3), 347-368.
- Gibson, D. & Zhong, M. (2005). Intercultural Communication Competence in the healthcare context. *International Journal of Intercultural Relations*, (29), 621-634.
- Gudykunst, W.B. (2005). Theories of Intercultural Communication I. *China Media Research*, 1(1), 61-75.
- Gudykunst, W.B. & Kim, Y.Y. (1992, 1984). *Communicating with Strangers*. New York: McGraw-Hill.
- Hall, E.T. (1976,1981). *Beyond Culture*. New York: Doubleday.
- Hofstede,G. (2011). Dimensionalizing Cultures: The Hofstede Model in Context. Online Reading in Psychology and Culture. *International Association for Cross-Cultural Psychology*, 3-26.
- Hofstede, G & Hofstede, G.J. (2005). *Cultures and Organizations: Software of the mind*. Revised and Expanded (2nd edition). USA.: McGraw-Hill.
- Hoon, L.S. & Tomiko, K. (2008). *Intercultural Communication in the Japanese Language Classroom in Singapore: A Comparison of Students' and Teachers' Perceptions*. Retrieved December 15, 2012, from <http://www.immi.se/intercultural/nr16/hoon.htm>

- Inoue, Y. (2007). *Cultural Fluency as a Guide to Effective Intercultural Communication: The Case of Japan and the U.S.* Retrieved December 15, 2012, from <http://www.immi.se/intercultural/>
- Ishii, S. (2006). Complementing Contemporary Intercultural Communication Research with East Asian Sociocultural Perspectives and Practice. *China Media Research*, 2(1), 13-20.
- Jandt, F.E. (2004). *An Introduction to Intercultural Communication: Identities in a Global Community* (4th ed.). Thousand Oaks, Calif.: Sage Publication.
- Jensen, I. (2003-2004). *The Practice of Intercultural Communication-reflections for professionals in cultural meetings.* Retrieved February 13, 2013, from <http://www.immi.se/intercultural/>
- Jiang, X. (2006). Towards intercultural communication: from micro to macro perspectives. *Intercultural Education*, 17(4), 407-419.
- Knutson, T.J. (2005). *Tales of Thailand: Lesson from the land of smile.* Retrieved October 10, 2012, from www.fulbrightthai.org/data/.../TALES%20OF%20THAILAND.Doc
- Kramer, M.W. (1993). Communication and Uncertainty Reduction during Job Transfers: Leaving and Joining Processes. *Communication Monographs*, 60, 178-198.
- Miike, Y. (2002). Theorizing Culture and Communication in the Asian Context: An Assumption Foundation. *Intercultural Communication Studies*, 11(1), 1-22.
- Molina, A.F. (2005). *Critically consider Geert Hofstede's contribution to Intercultural Communication.* Retrieved October 20, 2012, from http://www.tracest.com/uploads/Geert_Hofstede_by_Andres_Molina.pdf
- Pearson, J., Nelson, P., Titsworth, S., & Harter, L. (2003). *Human Communication.* New York: McGraw-Hill Higher Education.

- Rogers, E.M., Hart, W.B. & Miike, Y. (2002). Edward T.Hall and The History of Intercultural Communication: The United States and Japan. *Keio Communication Review*, 24, 3-26.
- Sanders, J.A. & Wiseman, R.L. (1993). Uncertainty Reduction Among Ethnicities in the United States. *Intercultural Communication Studies III*, (1), 1-13.
- Shi, L. (2001). *Hmong Student's personal adjustment in American Culture*. A Research Paper. University of Wisconsin-Stout. Retrieved November 18, 2012, from <http://www2.uwstout.edu/content/lib/thesis/2001/2001shil.pdf>
- Wu, M.Y. (2006). Hofstede's Cultural Dimension 30-Years Later: A Study of Taiwan and the United States. *Intercultural Communication Studies*, 15(1), 33-42.